

Remissyttrande Långtidsutredningen 2019 SOU 209:65

Sammanfattning

Kramfors kommun välkomnar att långtidsutredningen fokuserar på temat ojämlikhet. Kommunen delar uppfattningen att inkomstskillnader kan vara skadliga för tillväxten och ser med intresse på att ökat fokus läggs på åtgärder som både kan bidra till minskade inkomstskillnader och förbättra tillväxtförutsättningarna. Dock ser kommunen behovet av att ytterligare fördjupa resonemangen om hur exempelvis regionala åtgärder bättre kan designas för att nå bättre effekt.

Remissinstansens synpunkt

Långtidsutredningen beskriver ett stort antal ojämlikhetsfaktorer som i hög grad påverkar Kramfors kommun och dess invånare. Kommunen har exempelvis en hög andel invånare med dålig anslutning till arbetsmarknaden, den genomsnittliga utbildningsnivån är låg och den demografiska utvecklingen kommer att ge ytterligare tryck på tillgången till välfärdstjänster. Kommunen konfronteras alltså med ett flertal ojämlikhetsfaktorer som var och en, men framför allt tillsammans, utgör en svår utmaning. I utredningen behandlas dessa faktorer var för sig. Men för kommunen ger de en samtidig, förstärkande effekt. Det som inte framkommer i utredningen är vad det innebär för kommuner som måste hantera flera av dessa faktorer samtidigt. Den sammanlagda effekten av faktorerna borde tydligare analyseras och värderas. Man bör också ställa sig frågan om det exempelvis finns det möjliga insatser som kan motverka flera ojämlikhetsfaktorer samtidigt.

Kommunen saknar en faktor i utredningen som ger en stor effekt på förutsättningarna för tillväxt och utveckling, nämligen infrastrukturen. Utan fungerande bredband, kollektivtrafik eller pendlingsmöjligheter till andra kommuner, begränsas möjligheten till hållbar och jämställd utveckling radikalt. Infrastrukturens kvalitet och utbyggnad bör därför också ses som en viktig jämlikhetsfaktor.

Utredningen konstaterar att nationella reformer har svårighet att nå önskvärd effekt. Kommunen anser därför att framtida resurser bör läggas på att i högre grad tydligare identifiera åtgärder som utformas efter kommunernas särskilda problem och behov. Även inom ett län kan förutsättningar och

behov vara olika och framtida åtgärder bör därför i differentieras och spetsas utifrån regionala och interregionala utmaningar.

Utredningen slår fast att tillväxtpotentialen kommer att fortsätta vara störst i och runt storstäderna. Det uppstår en problematik när statliga utredningar konstaterar att en rådande situation kommer att vara densamma i framtiden, eftersom det lätt underminerar möjligheten att skapa en ny bild eller vision av framtida möjligheter. Situationen i dag är ju resultatet av tidigare politiska och ekonomiska åtgärder. Likaså kommer framtidens Sverige att formas i dag genom de politiska och ekonomiska åtgärder som vi väljer att genomföra. Man kan inte utgå från att utvecklingen är omöjlig att påverka eller att en jämlig tillväxt är en omöjlighet. Kommunen vill därför uttrycka behovet av att vidare föra ett utvecklat resonemang om hur framtida åtgärder och strategier kan stärka tillväxten i hela Sverige och minska polariseringen mellan stad och landsbygd.

Slutligen konstaterar kommunen att behovet av regionalpolitiska åtgärder inte är något nytt. Kramfors kommun kämpar sedan länge med stora demografiska och ekonomiska utmaningar. Kommunen har därför tidigare föreslagit Regeringskansliet att Kramfors inkluderas i gruppen kommuner som tillhör stödområde A. Behoven och utmaningarna kvarstår, liksom kommunens önskan att ingå i nämnda stödområde.